

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WĘWNETRZNYCH

z dnia 15 lipca 1987 r.

w sprawie nadania statutu organizacji „Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej”.

Na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. z 1987 r. Nr 15, poz. 94) zarządza się, co następuje:

§ 1. Organizacji „Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej” nadaje się statut, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2. Traci moc zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 maja 1973 r. w sprawie nadania statutu organizacji „Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej” (Monitor Polski Nr 26, poz. 159).

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Minister Spraw Wewnętrznych: C. Kiszczyk

Załącznik do zarządzenia Ministra
Spraw Wewnętrznych z dnia 15 lipca
1987 r. (poz. 190)

STATUT OCHOTNICZEJ REZERWY MILICJI OBYWATELSKIEJ

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1. Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej, zwana dalej w skrócie „ORMO”, działa na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o Ochotniczej Rezerwie Milicji Obywatelskiej (Dz. U. z 1987 r. Nr 15, poz. 94), zwanej dalej „ustawą”, oraz na podstawie niniejszego statutu.

§ 2. 1. Terenem działalności ORMO jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

2. Siedzibą władz naczelných ORMO jest m. st. Warszawa.

§ 3. 1. ORMO jest organizacją o charakterze społecznym, uczestniczącą czynnie i w sposób zorganizowany w ochronie porządku publicznego, mienia społecznego i mienia obywateli, działającą pod kierownictwem organów podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz współdziałającą z organami samorządu mieszkańców miast i wsi, instytucjami państwowymi, jednostkami gospodarki uspołecznionej, organizacjami spółdzielczymi i społecznymi.

2. Członkowie ORMO prowadzą działalność, o której mowa w ust. 1, samodzielnie bądź wspólnie z funkcjonariuszami Milicji Obywatelskiej albo z przedstawicielami innych organów powołanych do ochrony porządku publicznego.

Rozdział 2

Członkostwo

§ 4. 1. Członkowie ORMO dzielą się na:

- 1) zwyczajnych,
- 2) wspierających,
- 3) honorowych.

2. Ilekroć w statucie jest mowa o członku ORMO, dotyczy to członków zwyczajnych.

§ 5. Członkiem ORMO może zostać pełnoletni obywatel polski, wyróżniający się nienaganną postawą obywatelską i dający rękojmię należytego wykonywania obowiązków członka ORMO.

§ 6. 1. Obywatel zamierzający wstąpić do ORMO powinien zapoznać się z ustawą oraz ze statutem i złożyć następujące dokumenty:

- 1) podanie o przyjęcie, zawierające oświadczenie o zapoznaniu się z ustawą i statutem ORMO,
- 2) wypełniony kwestionariusz członka ORMO,
- 3) rekomendację wystawioną przez organizację polityczną, społeczną lub zawodową albo opinię polecającą, wydaną przez dwóch członków ORMO lub innych obywateli godnych zaufania,
- 4) dwie fotografie.

2. Uchwałę o przyjęciu do ORMO podejmuje zebranie członków jednostki, do której kandydat ma być przyjęty, w głosowaniu jawnym, większością głosów, w obecności co najmniej połowy liczby uprawnionych do głosowania. Uchwała o przyjęciu powinna być podjęta w ciągu trzydziestu dni od dnia złożenia podania.

3. Osoba przyjęta na członka ORMO składa przyrzeczenie następującej treści:

„Ja
(imię i nazwisko)

przyrzekam wiernie służyć socjalistycznej ojczyźnie — Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, przestrzegać przepisów ustawy oraz postanowień statutu Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej i realizować zadania, do których powołana została organizacja, a w szczególności:

- 1) uczestniczyć w ochronie socjalistycznych stosunków społecznych, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego,
- 2) wspierać działania organów podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych oraz interweniować w razie naruszenia porządku publicznego,
- 3) udzielać obywatelom niezbędnej pomocy w razie katastrof, pożarów i innych klęsk żywiołowych,
- 4) postępowaniem swoim oddziaływać wychowawczo na otoczenie oraz umacniać dyscyplinę społeczną,

5) przestrzegać dyscypliny organizacyjnej, sumiennie wykonywać polecenia przełożonych oraz czynnie uczestniczyć w szkoleniu,

6) kierować się w postępowaniu uczciwością i praworządnością socjalistyczną oraz strzec godności członka ORMO i dobrego imienia organizacji."

4. Tekst przyrzeczenia po podpisaniu składa się do akt członka ORMO.

5. Przyrzeczenie może być złożone zbiorowo. Decyzję w tej sprawie podejmuje właściwy wojewódzki społeczny komitet ORMO.

§ 7. 1. Przeniesienie członka ORMO do innej jednostki może nastąpić w wyniku zmiany jego miejsca zamieszkania lub miejsca pracy, a także na prośbę członka ORMO:

2. W razie zmiany miejsca zamieszkania lub pracy, członek ORMO obowiązany jest w ciągu miesiąca powiadomić komendanta jednostki ORMO, do której należy, oraz zgłosić się do komendanta jednostki w nowym miejscu zamieszkania lub pracy.

§ 8. Członkiem wspierającym może być osoba fizyczna lub prawna popierająca cele ORMO i wspomagająca finansowo bądź w innej formie jej działalność.

§ 9. 1. Członkiem honorowym ORMO może zostać obywatel polski, który swoją działalnością zasłużył się dla rozwoju ORMO; w szczególności godność honorowego członka ORMO nadaje się długoletniemu zasłużonemu członkowi ORMO, który nie może wykonywać bezpośrednio zadań organizacyjnych.

2. Godność honorowego członka ORMO nadaje właściwy wojewódzki społeczny komitet ORMO w drodze uchwały.

3. Honorowemu członkowi ORMO przysługuje prawo uczestniczenia w zebraniach jednostki ORMO, uroczystościach i imprezach organizowanych dla członków, a także prawo noszenia ubioru organizacyjnego i oznaki organizacyjnej.

§ 10. 1. Członek ORMO w ramach działalności wewnątrzorganizacyjnej ma prawo:

- 1) wybierać i być wybierany do władz ORMO,
- 2) wypowiadać się na zebraniach w sprawach dotyczących funkcjonowania jednostki ORMO oraz zgłaszać uwagi i wnioski w sprawach objętych statutową działalnością ORMO.

2. Członek ORMO w działalności organizacyjnej jest obowiązany:

- 1) należeć do określonej jednostki ORMO i brać udział w jej działalności,
- 2) uczestniczyć w zebraniach, zbiórkach szkoleniowych i instruktażowych oraz odprawach do służby,
- 3) wykonywać zadania związane z ochroną porządku publicznego w wymiarze co najmniej 8 godzin miesięcznie.

- 4) zgłaszać się do służby na wezwanie komendanta jednostki,
- 5) sumiennie wykonywać polecenia przełożonych,
- 6) w czasie wykonywania zadań związanych z ochroną porządku publicznego nosić ubiór organizacyjny lub oznakę organizacyjną.

§ 11. 1. Członek ORMO za wzorową postawę i działalność w ochronie porządku publicznego może być wyróżniony:

- 1) pochwałą wyrażoną ustnie lub w formie dyplomu albo listu pochwalnego,
- 2) nagrodą pieniężną lub rzeczową

2. Komendant jednostki ORMO wyraża pochwałę ustnie, a komendant organizacji ORMO — w formie dyplomu lub listu pochwalnego.

3. Nagrody wymienione w ust. 1 pkt 2 przyznaje:

- 1) komendant organizacji ORMO — z funduszu wpłat członków wspierających, z zapisów lub darowizn,
- 2) szef właściwego urzędu spraw wewnętrznych — z budżetu centralnego w części dotyczącej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

4. Za szczególnie aktywną i efektywną działalność w ochronie porządku publicznego członek ORMO może być:

- 1) wyróżniony:
 - a) odznaką honorową „Zasłużonemu Działaczowi ORMO”,
 - b) odznaką „Za Zasługi w Ochronie Porządku Publicznego”,
 - c) inną odznaką,
- 2) przedstawiony do odznaczenia państwowego — w trybie określonym odrębnymi przepisami.

§ 12. Karanie członków ORMO, którzy naruszają dyscyplinę organizacyjną, socjalistyczne zasady współżycia społecznego lub swoim postępowaniem godzą w dobre imię ORMO, odbywa się na zasadach przewidzianych w art. 22 ustawy.

Rozdział 3

Organizacja ORMO

§ 13. 1. Podstawowym ogniwem działalności ORMO jest jednostka terenowa, zakładowa lub specjalistyczna ORMO, zwana dalej „jednostką”, powołana przez właściwego komendanta organizacji ORMO na wniosek co najmniej 6 członków ORMO, a także — szefa urzędu spraw wewnętrznych lub komendanta komisariatu albo posterunku Milicji Obywatelskiej.

2. Jednostka powinna liczyć co najmniej 6 członków.

3. Jednostka licząca mniej niż 6 członków ulega rozwiązaniu, a członkowie tej jednostki zostają przenie-

sieni do innej jednostki. Komendant organizacji ORMO może w uzasadnionych przypadkach zezwolić na działalność jednostce liczącej mniej niż 6 członków.

§ 14. W ramach jednostki mogą być tworzone pododdziały (drużyny, plutony, kompanie, bataliony); ich szczegółową strukturę i liczebność ustala wojewódzki sztab ORMO. Działalnością pododdziałów kierują dowódcy, którzy podlegają komendantowi jednostki ORMO i są przez niego mianowani. Mianowanie podlega zatwierdzeniu przez właściwego komendanta organizacji ORMO.

§ 15. 1. Jednostka terenowa działa na terenie jednostki podziału terytorialnego stopnia podstawowego lub jej części określonej przez komendanta właściwej organizacji ORMO.

2. Jednostki terenowe ORMO są tworzone w celu:

- 1) ochrony porządku publicznego, mienia społecznego oraz mienia obywateli we współdziałaniu z organami podległymi Ministrowi Spraw Wewnętrznych,
- 2) zapobiegania zjawiskom patologii społecznej bądź naruszeniom zasad współżycia społecznego,
- 3) popularyzowania przepisów prawnych dotyczących ochrony porządku publicznego,
- 4) uczestnictwa w czynach społecznych i akcjach ratowniczych,
- 5) prowadzenia systematycznego nadzoru i opieki nad obiektami (urzędami, instytucjami, zakładami pracy, obiektami handlowymi, miejscami pamięci narodowej i innymi obiektami wymagającymi ochrony),
- 6) współpracy z organami samorządu mieszkańców miast i wsi w utrzymaniu porządku publicznego w osiedlach mieszkaniowych i wsiach,
- 7) sprawowania indywidualnej opieki nad osobami niedostosowanymi społecznie.

§ 16. 1. Jednostka zakładowa ORMO działa na terenie zakładu pracy oraz na terenie związanym funkcjonalnie z zakładem pracy (np. przyzakładowym osiedlu mieszkaniowym, bocznicy kolejowej), określonym przez sztab właściwej organizacji ORMO.

2. Jednostki zakładowe ORMO mogą być tworzone w celu:

- 1) wykonywania zadań związanych z utrzymaniem porządku na terenie zakładu pracy oraz na terenie funkcjonalnie związanym z zakładem pracy, a także w czasie imprez, uroczystości i wycieczek zakładowych,
- 2) uczestniczenia w akcjach ratowniczych i usuwania skutków awarii, pożarów, katastrof i klęsk żywiołowych oraz niesienia pomocy osobom poszkodowanym,
- 3) reagowania na przejawy marnotrawstwa, niegospodarności i braku należytej troski o majątek zakładu pracy.

3. Jednostka zakładowa ORMO współdziała z kierownictwem zakładu pracy, organami samorządu, radą pracowniczą, organizacją partyjną oraz zakładową jednostką Straży Przemysłowej lub innej formacji ochronnej.

§ 17. 1. Stosownie do potrzeb mogą być tworzone specjalistyczne jednostki ORMO zrzeszające członków ORMO według posiadanych kwalifikacji lub zainteresowań, a zwłaszcza:

1) jednostki do spraw ruchu drogowego, które:

- a) uczestniczą w służbach patrolowych oraz działaniach drogowych organizowanych przez jednostki resortu spraw wewnętrznych,
- b) popularyzują przepisy z zakresu ruchu drogowego,
- c) rozwijają działalność wychowawczo-propagandową wśród użytkowników dróg, m. in. przez organizowanie spotkań środowiskowych, wygłaszanie pogadarek i prelekcji, inicjują czyny społeczne w zakresie budowy ogródków ruchu drogowego, placów zabaw i gier dla dzieci oraz przeprowadzają szkolenia osób ubiegających się o kartę rowerową,
- d) współdziałają z zainteresowanymi instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach,

2) jednostki do spraw porządku na wodach, które:

- a) współdziałają z jednostkami resortu spraw wewnętrznych, terenowymi organami administracji państwowej, z Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym i innymi organizacjami społecznymi w ochronie porządku publicznego na terenie wód śródlądowych, kąpielisk morskich i terenach nad wodami,
- b) uczestniczą w utrzymaniu porządku publicznego w rejonie dworców i przystani wodnych, na terenie plaż, kąpielisk i ośrodków wypoczynkowych usytuowanych nad wodą,
- c) prowadzą działalność propagandowo-wychowawczą w celu wdrożenia ludności, a szczególnie dzieci i młodzieży, do przestrzegania porządku i bezpieczeństwa na wodach i terenach nadwodami,

3) jednostki do spraw porządku na terenach kolejowych, które:

- a) współdziałają z jednostkami resortu spraw wewnętrznych, Służbą Ochrony Kolei oraz organami administracji kolejowej w ochronie porządku publicznego oraz mienia społecznego i mienia obywateli na kolei,
- b) uczestniczą w bezpośrednim wykonywaniu służby przez patrolowanie terenów kolejowych lub pełnienie służby na posterunkach w celu zapobiegania nieszczęśliwym wypadkom wśród użytkowników kolei,
- c) uczestniczą w akcjach ratowniczych i usuwaniu skutków katastrof kolejowych, pożarów i klęsk żywiołowych oraz zapobieganiu dewastacji urządzeń kolejowych,

4) jednostki do spraw nieletnich, które:

- a) współdziałają z jednostkami resortu spraw wewnętrznych, instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie zapobiegania przestępczości nieletnich i ochrony młodzieży przed demoralizacją,

b) otaczają stałą opieką określone miejsca zabaw i grupowania się dzieci i młodzieży oraz tereny imprez młodzieżowych,

c) sygnalizują sądom rodzinnym, organom podległym Ministrowi Spraw Wewnętrznych i władzom oświatowym o przypadkach znęcania się nad dziećmi i młodzieżą, braku opieki ze strony rodziców lub opiekunów, demoralizacji lub trudnej sytuacji dzieci i młodzieży, pozostawiania dzieci i młodzieży poza nauką i pracą, a także o innych okolicznościach mających wpływ na demoralizację dzieci i młodzieży,

d) sprawują indywidualną opiekę i nadzór nad dziećmi i młodzieżą moralnie zagrożoną, a także organizują poradnictwo w sprawach wychowawczych,

5) jednostki do spraw prewencji, które:

a) uczestniczą w służbach patrolowych (pieszych i zmotoryzowanych) wspólnie z funkcjonariuszami Milicji Obywatelskiej lub samodzielnie,

b) uczestniczą w akcjach i operacjach prowadzonych przez jednostki resortu spraw wewnętrznych,

c) współdziałają z jednostkami resortu spraw wewnętrznych w zapewnieniu porządku w czasie imprez i uroczystości,

d) kontrolują stan sanitarno-porządkowy i przestrzeganie przez placówki handlowe zakazów sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,

e) współdziałają z jednostkami resortu spraw wewnętrznych w poszukiwaniu osób zaginionych, materiałów i przedmiotów istotnych dla bezpieczeństwa obywateli itp.,

f) udzielają pomocy w ochronie obiektów resortu spraw wewnętrznych,

g) pełnią dyżury w jednostkach podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych, zwłaszcza w posterunkach gminnych Milicji Obywatelskiej.

2. Oprócz jednostek specjalistycznych ORMO, wymienionych w ust. 1, mogą być tworzone jednostki w zależności od lokalnych potrzeb, np. do spraw ochrony przyrody i środowiska, do spraw przeciwpożarowych, do spraw ochrony granic i inne.

§ 18. Dla realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem państwa i ochroną porządku publicznego spośród członków jednostek terenowych, zakładowych i specjalistycznych ORMO o odpowiednim stanie zdrowia i z nie przekroczonym 50 rokiem życia tworzy się pododdziały zwarte ORMO w celu:

1) uczestniczenia w działaniach jednostek resortu spraw wewnętrznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub zakłócenia porządku publicznego,

2) pełnienia służby porządkowej w wieloosobowych patrolach w miejscach publicznych, samodzielnie lub wspólnie z formacjami ochronnymi,

3) ochrony obiektów publicznych i gospodarki narodowej,

- 4) udziału w działaniach pościgowych i zaporowo-blokadowych organizowanych przez jednostki resortu spraw wewnętrznych,
- 5) udziału w likwidacji skutków klęsk żywiołowych i katastrof,
- 6) zapewnienia porządku na imprezach i uroczystościach.

§ 19. Na terenach odległych od siedzib urzędów spraw wewnętrznych, komisariatów lub posterunków Milicji Obywatelskiej mogą być przez komendantów właściwych organizacji ORMO tworzone samodzielne placówki ORMO, które obsługiwane są przez wyznaczone jednostki ORMO.

§ 20. 1. Jednostki ORMO działające na terenie gminy, miasta i gminy, miasta lub dzielnicy tworzą odpowiednio organizacje: gminne, miejsko-gminne, miejskie i dzielnicowe ORMO.

2. Organizacje gminne, miejsko-gminne, miejskie i dzielnicowe ORMO oraz jednostki, którym nadano uprawnienia organizacji, działające na terenie województwa, tworzą wojewódzką organizację ORMO.

§ 21. 1. Nadzór nad organizacjami ORMO, o których mowa w § 20, sprawują właściwe terenowe organy podległe Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

2. Działalnością organizacji ORMO kierują ich komendanci przy pomocy sztabów ORMO.

3. Sztaby, o których mowa w ust. 2, powoływane są przez właściwe społeczne komitety ORMO, na wniosek właściwych komendantów ORMO. W skład ich wchodzi szef sztabu, zastępcy komendanta i członkowie. Liczbę członków sztabu i podział zadań ustala właściwy społeczny komitet ORMO na wniosek komendanta ORMO.

4. W pracy sztabów ORMO biorą udział przedstawiciele właściwych urzędów spraw wewnętrznych lub komisariatów albo posterunków Milicji Obywatelskiej.

5. Bieżącą pracą sztabów ORMO kierują szefowie sztabów.

6. Sztaby ORMO działają na podstawie rocznych planów pracy, zatwierdzonych przez właściwe społeczne komitety ORMO, oraz harmonogramów kwartalnych, zatwierdzonych przez komendantów właściwych organizacji ORMO, uzgadnianych z właściwym urzędem spraw wewnętrznych lub komisariatem albo posterunkiem Milicji Obywatelskiej. Posiedzenia sztabów odbywają się w miarę potrzeby, nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Rozdział 4

Władze ORMO

§ 22. 1. Władzami ORMO są:

- 1) Krajowy Społeczny Komitet ORMO, pełniący społeczny nadzór nad ORMO,

- 2) Komendant Główny ORMO, kierujący jej działalnością i reprezentujący ORMO na zewnątrz,

- 3) wojewódzkie, miejskie, dzielnicowe, miejsko-gminne i gminne społeczne komitety ORMO, pełniące społeczny nadzór nad właściwymi organizacjami ORMO,

- 4) komendanci wojewódzkich, miejskich, dzielnicowych, miejsko-gminnych i gminnych organizacji ORMO, kierujący ich działalnością i reprezentujący je na zewnątrz.

2. Prawa i obowiązki społecznych komitetów ORMO określa ustawa.

3. Liczba członków społecznych komitetów ORMO uzależniona jest od liczebności organizacji ORMO; gminne i miejsko-gminne organizacje ORMO liczą od 6 do 8 członków, miejskie i dzielnicowe od 10 do 12, wojewódzkie od 25 do 35, a Krajowy Społeczny Komitet ORMO — od 65 do 75 członków.

4. Uchwały społecznych komitetów ORMO są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy członków komitetu. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego.

§ 23. 1. Społeczne komitety ORMO wybierają ze swego grona na pierwszym posiedzeniu przewodniczącego i dwóch zastępców.

2. Posiedzenia plenarne społecznych komitetów ORMO wszystkich szczebli odbywają się nie rzadziej niż dwa razy w roku.

3. Członkowie społecznych komitetów ORMO pracują w komisjach problemowych tych komitetów. Zasady działania i tryb powoływania tych komisji określa Krajowy Społeczny Komitet ORMO.

§ 24. 1. Społeczne komitety ORMO powoływane są raz na cztery lata.

2. Wybory członków ORMO do społecznych komitetów ORMO zarządza i kalendarz wyborczy ustala Krajowy Społeczny Komitet ORMO co najmniej na trzy miesiące przed upływem kadencji i dniem rozpoczęcia kampanii wyborczej.

3. W razie rozwiązania przez Ministra Spraw Wewnętrznych społecznego komitetu ORMO, Krajowy Społeczny Komitet ORMO zarządza na terenie rozwiązanego komitetu ponowne wybory, ustalając ich tryb i regulamin. Do czasu wyboru nowego społecznego komitetu ORMO jego funkcje pełni społeczny komitet ORMO wyższego szczebla.

§ 25. 1. Członków ORMO wchodzących w skład społecznych komitetów ORMO wybierają delegaci jednostek i organizacji ORMO na konferencjach wyborczych.

2. Delegatów na konferencje wyborcze miejskie, dzielnicowe, miejsko-gminne i gminne wybiera się bezpośrednio na zebraniach członków jednostek ORMO.

3. Konferencje wyborcze wymienione w ust. 2 wybierają ze swego grona miejskie, dzielnicowe, miejsko-

-gminne i gminne społeczne komitety ORMO oraz delegatów na konferencję wyborczą wojewódzką ORMO.

4. Konferencja wojewódzka ORMO wybiera wojewódzki społeczny komitet ORMO spośród delegatów na konferencję wojewódzką.

5. Konferencja wojewódzka ORMO wybiera spośród członków wojewódzkiego społecznego komitetu ORMO swoich przedstawicieli na członków Krajowego Społecznego Komitetu ORMO w proporcji 1 przedstawiciel na 10 tysięcy członków ORMO.

6. Wybory do społecznych komitetów ORMO wszystkich szczebli, a także wybory przewodniczących tych komitetów i ich zastępców oraz delegatów na konferencje wyborcze odbywają się w głosowaniu tajnym. Liczba kandydatów musi przewyższać liczbę wybieranych. O sposobie wyłaniania kandydatów decydują zebrania członków jednostki i konferencje wyborcze.

§ 26. 1. Delegatami na konferencje wyborcze wszystkich szczebli mogą być wyłącznie członkowie ORMO. Ustępujący społeczny komitet ORMO może zaprosić na konferencję członków ORMO nie będących delegatami i inne osoby nie będące członkami ORMO — z głosem doradczym.

2. Czynne prawo wyborcze przysługuje wyłącznie delegatom na konferencję bierne — wszystkim członkom ORMO uczestniczącym w konferencji wyborczej ORMO.

3. Społeczne komitety ORMO mogą w okresie kadencji dokooptować do swego składu nowych członków na miejsce ustępujących w liczbie nie przekraczającej 1/3 składu komitetu.

§ 27. 1. Komendanci organizacji ORMO za wykonywanie swoich zadań odpowiadają przed właściwymi społecznymi komitetami ORMO.

2. Komendanci jednostek ORMO odpowiadają za wykonywanie swoich zadań przed komendantem organizacji ORMO, w której skład wchodzi te jednostki.

§ 28. Komendanci organizacji ORMO na terenie swego działania:

- 1) kierują całością pracy organizacji,
- 2) współdziałają na bieżąco z właściwymi urzędami spraw wewnętrznych lub komisariatami albo posterunkami Milicji Obywatelskiej,
- 3) odpowiadają za stan dyscypliny i szkolenia członków ORMO,
- 4) organizują współpracę z jednostkami gospodarki uspołecznionej, urzędami terenowych organów administracji państwowej i organizacjami społecznymi w zakresie objętym zadaniami ORMO i są za nią odpowiedzialni,
- 5) przedstawiają wnioski w sprawie strukturalnych ORMO na terenie swojego działania,
- 6) podejmują przedsięwzięcia mające na celu popularyzację działalności ORMO wśród społeczeństwa,

7) mają prawo nagradzania wyróżniających się członków ORMO,

8) reprezentują organizację ORMO na zewnątrz.

§ 29. 1. Działalnością jednostek ORMO kierują komendanci jednostek.

2. Komendanci jednostek ORMO wybierani są na zebraniach ogólnych członków jednostek w głosowaniu jawnym. Zebranie może w razie potrzeby wybrać zastępcę komendanta.

3. Wyboru dokonuje się zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby członków.

4. Wybór komendanta jednostki wymaga zatwierdzenia przez właściwego komendanta organizacji ORMO.

5. Komendanci terenowych jednostek ORMO współdziałają z organami samorządu na terenie miast i wsi.

6. Komendanci zakładowych jednostek (organizacji) ORMO uzgadniają przedsięwzięcia związane z zabezpieczeniem zakładu pracy z kierownictwem tego zakładu, z zakładową jednostką Straży Przemysłowej lub innej formacji ochronnej oraz jednostką straży pożarnej.

7. Komendanci jednostek ORMO zwołują co najmniej raz na kwartał ogólne zebrania jednostek ORMO w celu omówienia działalności członków ORMO i wytyczenia kierunków działania.

Rozdział 5

Sądy honorowe ORMO

§ 30. Sądy honorowe ORMO, zwane dalej „sądami honorowymi”, umacniają dyscyplinę organizacyjną, stoją na straży honoru i godności członka ORMO, współuczestniczą w kształtowaniu jego postawy moralno-politycznej oraz w krzewieniu i umacnianiu socjalistycznych zasad współżycia społecznego.

§ 31. 1. Sądy honorowe są powoływane przez właściwe społeczne komitety ORMO spośród członków organizacji ORMO na okres kadencji tych komitetów.

2. Liczbę członków sądu honorowego ustala właściwy społeczny komitet ORMO w zależności od liczebności organizacji ORMO.

§ 32. 1. Sądy honorowe gminnych, miejsko-gminnych, miejskich i dzielnicowych organizacji ORMO rozpatrują:

- 1) odwołania członków ORMO ukaranych karą upomnienia wymierzoną przez komendantów jednostek,
- 2) sprawy członków ORMO, którzy naruszają dyscyplinę organizacyjną, socjalistyczne zasady współżycia społecznego lub swoim postępowaniem godzą w dobre imię ORMO,

— z wyjątkiem spraw dotyczących komendantów organizacji ORMO, ich zastępców i szefów sztabów.

2. Sądy honorowe wojewódzkich organizacji ORMO rozpatrują:

- 1) w drugiej instancji odwołania od orzeczeń wydawanych w pierwszej instancji przez sądy, o których mowa w ust. 1,
- 2) sprawy komendantów organizacji ORMO, ich zastępców i szefów sztabów ORMO oraz członków ORMO działających w wojewódzkich sztabach ORMO, którzy naruszają dyscyplinę organizacyjną, socjalistyczne zasady współżycia społecznego lub swoim postępowaniem godzą w dobre imię ORMO.

3. Odwołania od orzeczeń sądów honorowych działających w organizacjach wojewódzkich ORMO wydanych w pierwszej instancji oraz sprawy komendantów wojewódzkich ORMO, ich zastępców, szefów sztabów, a także członków ORMO działających w sztabie Komendanta Głównego ORMO rozpatruje sąd honorowy przy Krajowym Społecznym Komitecie ORMO.

4. W sprawach rozpatrywanych w pierwszej instancji przez sąd honorowy przy Krajowym Społecznym Komitecie ORMO odwołania rozpatruje ten sam sąd w innym, 5-osobowym składzie.

§ 33. 1. Sąd honorowy wszczyna postępowanie:

- 1) na wniosek komendanta jednostki, której obwiniony jest członkiem,
- 2) na wniosek zebrania jednostki,
- 3) na skutek skargi pokrzywdzonego,
- 4) na pisemny wniosek członka ORMO, którego ma dotyczyć postępowanie.

2. Nie można wszcząć postępowania przed sądem honorowym w sprawie, w której toczy się postępowanie karne.

3. Sąd honorowy nie może wszcząć postępowania, jeżeli od dnia popełnienia czynu naruszającego dyscyplinę organizacyjną, honor lub godność członka ORMO upłynął jeden rok.

4. Sprawa wniesiona do sądu honorowego powinna być rozpatrzona w terminie 30 dni.

§ 34. 1. Po otrzymaniu wniosku (skargi) przewodniczący sądu wyznacza zespół orzekający, rzecznika oskarżenia i rzecznika obrony, a także powiadamia obwinionego o wszczęciu postępowania.

2. Jeżeli okoliczności przytoczone we wniosku (skarżce) nie dają podstawy do przeprowadzenia rozprawy, przewodniczący sądu honorowego powiadamia o tym niezwłocznie właściwego komendanta jednostki ORMO, wnioskodawcę oraz członka ORMO, którego sprawa dotyczy.

3. Przed powzięciem przez sąd postanowienia o przeprowadzeniu rozprawy zespół orzekający zapoznaje obwinionego z zarzutami, wysłuchuje jego wyjaśnień i po ustaleniu, że istnieje podstawa do rozpatrzenia sprawy przez sąd honorowy, postanawia przeprowadzić rozprawę.

4. Mimo stwierdzenia przez sąd honorowy braku podstaw do rozpatrzenia sprawy (ust. 2), członek ORMO, w stosunku do którego wysunięto zarzuty, może zwrócić się do sądu honorowego w terminie 7 dni od daty podania mu do wiadomości tego postanowienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy. Wniosek taki jest dla sądu honorowego wiążący.

§ 35. 1. Po powzięciu postanowienia o rozpatrzeniu sprawy przez sąd honorowy przewodniczący zespołu orzekającego:

- 1) wyznacza termin rozprawy,
- 2) powołuje na rozprawę świadków,
- 3) zapoznaje obwinionego z całością materiałów sprawy oraz informuje o składzie zespołu orzekającego,
- 4) poucza obwinionego o przysługującym mu prawie zgłaszania wniosków dowodowych oraz wniosku dotyczącego wyłączenia członków zespołu orzekającego.

2. Członek zespołu orzekającego podlega wyłączeniu od udziału w rozpoznawaniu sprawy, jeżeli:

- 1) sprawa dotyczy tego członka bezpośrednio lub brał on udział w wydaniu orzeczenia w pierwszej instancji albo zeznawał w tej sprawie jako świadek,
- 2) pomiędzy nim a obwinionym, pokrzywdzonym lub rzecznikiem oskarżenia zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywoływać wątpliwości co do bezstronności tego członka.

3. W sprawie wyłączenia członka zespołu rozstrzyga przewodniczący składu orzekającego, a w sprawie wyłączenia przewodniczącego składu — przewodniczący sąd.

§ 36. 1. Sąd honorowy orzeka w składzie trzech sędziów.

2. Przewodniczący składu orzekającego kieruje rozprawą i czuwa nad jej prawidłowym i sprawnym przebiegiem, bacząc, aby w toku rozprawy zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, przemawiające zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.

3. Po zamknięciu postępowania dowodowego przewodniczący składu orzekającego udziela głosu kolejno: rzecznikowi oskarżenia, pokrzywdzonemu, rzecznikowi obrony i obwinionemu. Po wysłuchaniu stron sąd udaje się na naradę.

4. Skład orzekający na podstawie całokształtu materiału dowodowego ujawnionego na rozprawie rozstrzyga większością głosów o winie i karze.

§ 37. 1. Skład orzekający wydaje orzeczenie o ukaraniu, odstąpieniu od wymierzania kary lub uniewinnieniu albo postanowienie o umorzeniu postępowania.

2. Orzeczenie o ukaraniu powinno zawierać:

- 1) oznaczenie sądu honorowego, który je wydał, imiona i nazwiska składu orzekającego i protokolanta,
- 2) datę i miejsce wydania orzeczenia,

- 3) imię i nazwisko oraz inne dane określające tożsamość obwinionego,
- 4) określenie czynu zarzucanego obwinionemu,
- 5) określenie czynu przypisanego obwinionemu,
- 6) decyzję co do kary, z powołaniem podstawy prawnej,
- 7) pouczenie o trybie i terminie zaskarżenia,
- 8) uzasadnienie.

§ 38. Rozstrzygnięcie wydane w wyniku rozprawy ogłasza się niezwłocznie po zakończeniu narady.

§ 39. 1. Od orzeczenia sądu honorowego przysługuje obwinionemu odwołanie do sądu honorowego drugiej instancji.

2. Odwołanie składa się na piśmie do sądu honorowego, który wydał orzeczenie, w terminie 14 dni od daty ogłoszenia orzeczenia.

3. Odwołanie wraz z aktami sprawy sąd honorowy przesyła niezwłocznie do właściwego sądu honorowego drugiej instancji.

4. Sąd honorowy drugiej instancji, może:

- 1) utrzymać w mocy orzeczenie sądu honorowego pierwszej instancji,
- 2) uwzględnić odwołanie i zmienić orzeczenie, jeśli stwierdzi błędną ocenę stanu faktycznego sprawy, dokonaną przez sąd honorowy pierwszej instancji,
- 3) uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia sądowi honorowemu pierwszej instancji.

5. Od orzeczenia sądu honorowego drugiej instancji odwołanie nie przysługuje.

§ 40. 1. Orzeczenie sądu honorowego może być uchylone w trybie nadzoru przez sąd honorowy przy Krajowym Społecznym Komitecie ORMO.

2. Uchylenie orzeczenia na korzyść członka ORMO może nastąpić w każdym czasie.

3. Uchylenie orzeczenia na niekorzyść członka ORMO może nastąpić nie później niż przed upływem 3 miesięcy od dnia wydania orzeczenia przez sąd honorowy i jedynie w razie ujawnienia nowych istotnych okoliczności nie znanych sądowi honorowemu w czasie rozpoznawania sprawy.

§ 41. 1. Kary dyscyplinarne zaciera się z urzędu po upływie:

- 1) 9 miesięcy od dnia wymierzenia upomnienia,
- 2) 1 roku od dnia wymierzenia kary nagany,
- 3) 2 lat od dnia wymierzenia kary nagany z ostrzeżeniem.

2. W wypadkach nienagannej działalności, potwierdzonej przez bezpośredniego przełożonego, kary dyscyplinarne mogą być zatarte po upływie:

- 1) 6 miesięcy od dnia wymierzenia kary upomnienia i nagany,

- 2) 1 roku od dnia wymierzenia kary nagany z ostrzeżeniem.

3. Za wykazanie męstwa lub odwagi albo za ważne osiągnięcia w wykonywaniu zadań statutowych można zatrzeć karę z pominięciem terminów wymienionych w ust. 2.

4. Decyzje o zatarcu kary w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3, dotyczące kary, upomnienia podejmuje komendant jednostki ORMO, a karę nagany i nagany z ostrzeżeniem — sąd honorowy, który karę wymierzył.

Rozdział 6

Gospodarka finansowa

§ 42. 1. Środki finansowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy, zgromadzone przez organizacje i jednostki ORMO oraz dary w naturze mogą być na podstawie uchwał właściwych społecznych komitetów ORMO przeznaczone na:

- 1) zakup umundurowania lub jego części,
- 2) działalność szkoleniową i kulturalno-oświatową,
- 3) zakup sprzętu,
- 4) nagrody dla członków ORMO,
- 5) inne cele służące doskonaleniu działalności ORMO.

2. Przy dysponowaniu środkami własnymi ORMO powinny być odpowiednio uwzględniane potrzeby organizacji i jednostek ORMO, które środków tych dostarczyły, oraz intencje ich ofiarodawców. W szczególności wypłata nagród ze środków dostarczonych jednostkom ORMO może nastąpić jedynie w razie wyraźnego określenia, że dana suma przekazana jest na ten cel.

§ 43. 1. Organizacje i jednostki ORMO przechowują własne środki finansowe na rachunkach bieżących właściwych terytorialnie wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych lub innych, wyznaczonych przez te urzędy, jednostek resortu, jak również deponują w tych jednostkach dary otrzymane w naturze.

2. Jednostki resortu spraw wewnętrznych, o których mowa w ust. 1, sprawują obsługę finansowo-księgową powierzonych im środków ORMO, realizując dyspozycje komendantów organizacji ORMO lub innych osób upoważnionych przez właściwe społeczne komitety ORMO.

3. Odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę środkami ORMO ponoszą:

- 1) pod względem merytorycznym — społeczne komitety ORMO, a w szczególności członkowie ORMO wymienieni w ust. 2,
- 2) pod względem zgodności z przepisami finansowymi — organy finansowe jednostek resortu spraw wewnętrznych, sprawujące obsługę finansowo-księgową tych środków.